

MBILITEN'ONWU NKE JISOS
Jon 19:31-42; Matiu 27:62-66; Jon 20:1-31
IHEOMUMU 14 - Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ma mu onwem amawo na Onye-ngbaputam di ndu, na O gebili kwa otu n'elu aja n'ikpe-azu” (Job 19:25).

I Ndi Ahu Akpogidere N'Obe

1. Aririọ nke Ndi Ju ririọ ka egbue mmadu ato ahu, buda kwa ha n'ala, Jon 19:31
2. Etijiri ogwekwu nke ndiori abuo ahu, maá kwa Jisos ube n'akuku, Jon 19:32-34
3. Mmezu zuruokè nke amuma abuo eburu n'Agba Ochie, Jon 19:35-37; Opupu 12:46; Abu Oma 34:20; Zekaraia 12:10; Nkpughe 1:7

II Oili Jisos nime Ubi ahu Agbaraogige

1. Aririọ nke Josef onye Arimatia ririọ maka aru Jisos, Jon 19:38
2. Nikodimos bu onye naesouzo Ya jiri uda tee aru Jisos, Jon 19:39, 40
3. Atogboro aru Ya nime ili ohu nke Josef, Jon 19:41, 42; Matiu 27:57-60; Aisaia 53:9

III Mgbali Efu Iji Kpuchie Mbiliten'onwu ahu

4. Njekuru nke Ndi Farisi jekuuru Pailat n'ubochi Ememengabiga, Matiu 27:62
5. Ebubo ugha ha nke neriughafo, bu ihe naegosi na ha ghotara ozizi niile nke Jisos banyere Onweya, Matiu 27:63; 16:21; Jon 2:19-22
6. Ha ririọ ka egosi ha iruoma, site n'ihu na egbochiri ka aghara ibupu aru Ya site n'ili ahu, Matiu 27:64
7. Enyere ha ndi nche, were kwa akara nke Ndi Rom kachie nkume ahu, Matiu 27:65, 66

IV Ijeru ili ahu nke Ihe naadi ghi

8. Nchoputa nke Meri Magdalini. Obi mmapu ya: “Ha ebupuwo Onyenweanyi,” Jon 20:1, 2
9. Njerute nke Pita na Jon n'ili ahu ihe naadi ghi, Jon 20:3-10
10. Meri onye naakwa akwa zutere Onyenwe ya onye si n'onwu bilie, O wee kelee Meri, Jon 20:11-18

V Ngosi Kraist Gosiri Onweya Mgbe Mbiliten'onwu Ya Gasiri

11. Ime ka ndi naesouzo Ya hu Ya, n'anyasi ahu O si n'onwu bilie, Jon 20:19-23; Luk 24:36-48
12. Obiabuo nke Tomas nwere, naegosi ezi ochicho nke imata eziokwu, Jon 20:24, 25
13. Ngosi nke Jisos gosiri Onweya nye ndi naesouzo Ya, Tomas no kwa ya n'oge ahu n'ubochi Onyenweanyi nke naeso, Jon 20:26-28
14. Ngozi ahu nke diri ndi kwerekewe n'ogbo niile, Jon 20:29-31

NKQWA DI ICHEICHE

Mbiliten'onwu Jisos aburuwo ihe emere ka o guzosieike dika akuko ziriezi, site n'igbaama nke ndi naesouzo Ya, bu ndi huru ka akpogidere Ya n'obe ma emesia ha ezute Onyenwe ha nke siri n'onwu bilie. Eziokwu a ka emekwara ka o guzosieike site n'ihe Pol Onyeozu dere na ndi kari ri nari mmadu ise n'etiti umunna huru Jisos anya n'otu mgbe tupu O rigo n'Eluigwe: na ya onweya hukwara Onyenweanyi dika “nwa amukworo amukwo” mgbe Jisos rigosiri n'Eluigwe (I Ndi Korint 15:5-8).

Ndi naesouzo Jisos nwere obiabuo riinne banyere mbiliten'onwu Ya, nime hour niile ahu gbara ochichiri mgbe akpogidesiri Ya n'obe na kwa tupu O mee ka ha hu Ya anya nime ubochi niile ahu naeso rigo Ya n'Eluigwe. N'oge ijezi Ya, O kuziworo ha otutu ihe banyere onwu na mbiliten'onwu Ya ma o di ka ha adighi ngwangwa n'igota eziokwu ahu. N'ihu inwe obiabuo di otu a, na n'ihu ekweghi n'ama ndi buru uzo hu Ya, Jisos baara ha mba.

N'ubochi taa, anyi nwere ihe igbaama nke ndi naesouzo Ya ndia kwesiri ntukwasioji, ndi ha na Jisos norori mkpuru ubochi iri ano tupu O rigo n'Eluigwe, ma o di kwa ndi ka no nanwe obiabuo banyere mbiliten'onwu nke aru Ya; dika o diri n'oge ahu, otutu mmdu di otu a ka anaachota nime ndi ahu naekwu na ha bu ndi naesouzo Ya.

Anyị matara na okwukwe NdịKraist naadabere ná mbiliten'ọnwụ nke Jisọs; n'ihì na ọ bụrụ na emeghị ka Kraist si na ndị nwurụanwụ bilie, okwukwe bụ ihe efu. Nzọpụta anyị, ijè anyị dika ndị nke Kraist, ma, nke kachasi ha niile, olileanya anyị maka iketa òkè nime mbiliten'ọnwụ nke mbụ dabeere na mbiliten'ọnwụ nke Kraist. O biliwo, bụrụ kwa mkpuru mbụ nke mbiliten'ọnwụ anyị. Ọ bụrụ na O bilighi, anyị enweghị olileanya n'uzo ọ bụla; anyị naanọ ná mmehie niile anyị ugbo a; mmadụ agaghị amataworị amara nke mgbaghara mmehie; olileanya nke ndụ ebighiebi gaabuworị ihe náenweghị mgbakwasị ụkwụ (1 Ndị Kọrint 15:17).

N'ịmụ iheomumụ dī nime akwukwọ ozi dī icheiche, ọ dī mkpà ịgụ ihe ndị ahụ mere eme edepụtara nime akwukwọ ozi ọ bụla. Ejighi otù usoro dee ha niile ma ha naadakota n'uzo nke náegosi na ha bụ ihe si n'obi Chineke n'Onweya pụta. N'ihì ihe ndepụta ndia dī icheiche, anyị enwewo nghota nke ka mma nime ihe ndia nke mere, kariya nke anyị gara enweworị ma asi na ọ bụ otù onye depụtara ha.

Dika Ndị Ju si agụ oge, okara ọ bụla ọ fọdurụ ka iri hour abụọ na anọ zue – nke mere otù ụbọchị ka ha naagunye dika otù ụbọchị, maobụ, “ehihie na abali.” Akpogburu Jisọs n'elekere iteghete nke ututu Friday Ọ nwụọ ihe dika elekere atọ nke ehiehie ụbọchị ahụ. Ụbọchị Ndị Ju naagwusi mgbe anyanwụ dara, otù ọ dī hour olenale nke a fọdurụ ka anaewere dika otù ụbọchị. Jisọs biliri n'ututu ụbọchị Sunday ma okara nke ụbọchị a fọdurụ, nke bụ site na mgbe anyanwụ dara n'ụbọchị ahụ náeso Sunday, ka agunyekwara dika otù ụbọchị. Ya mere Jisọs n'ili dika Ndị Ju si ekwu, “ubochi atọ ehiehie na abali.”

Ndị Ju naakpachapụ anya idebe ihe niile enyere n'iwu, na omen'ala nke ha tinyekwara nime ya. Ịhụ na ebudara mmadụ atọ ahụ akpogidere n'obe tutu ụbọchị izuike erue, ha kpeere Pailat ka etijie ogwekwụ ha iji mee ka ha nwụọ ọsọsọ. Pailat kwenyere ihe ha rioro ma ndị agha ahụ chọpụtara na Jisọs anwuworị. Ndiagha Rom ahụ amataghị, ma Ndị Ju gaamataworị na Akwukwonsọ ekwuwo ya si na agaghị etiji otù ọkpukpụ Ya (Jón 19:36). Otù onye n'etiti ha weere ubè maa Ya n'akukụ, Obara na mmiri wee pụta.

Uwa niile ka ikpé ọnwụ Jisọs mara. Onye isinchiàjà bụ onye nọchitara anya Ndị Ju kpere Ya ikpé; ọ bụ kwa ndị odeakwukwọ na ndị Farisi, bụ kwa Ndị Ju, kpọtara Ya n'ebe ahụ. Apughị ime ka Ọ nwụọ ma ọ bụrụ na ndị ọchichị nke Ndị Rom ebughị ụzọ kpee Ya ikpé, n'ihì nke a, akpọtara Ya n'iru Pailat. Ndị agha ahụ mere ihe niile onyeisi ha bụ onye Mbaozọ siri ha mee. Ọ bụ Ndị Ju na Ndị Mbaozọ chere ịli Ya nche, ebe ọ bụ na ndị Farisi arịowo ka edebe ndị nche n'ebe ahụ, iji gbochie ka aghara ibupu anụarụ Ya; ọ bụ kwa ndiagha nke Ndị Mbaozọ a nọchitara anya nke ndiagha ji ike ọchichị n'ụwa mgbe ahụ. Ejiri akàrà Ndị Rom, bụ ike náachị ụwa, kachie nkume ahụ. Meri abụọ ahụ na Salomi b́jara n'ebe ahụ náebute ụda uto dī icheiche iji tee anụarụ Ya, ọ bughị n'olileanya na ha gaezute Onyenwe ha siri n'ọnwụ bilie kama ọ bụ ite arụ Ya ahụ agoziriagozi mmanụ, na iruújù maka nrapụ Ọ rapurụ ha.

Mgbe ha b́jara, ha huru ihe ahụ ejiri mechie ịli ka o tiji siri, na ịli ahụ kwa ka o ghereoghe. Ndiagha ahụ nke nori na nche alawo. Ndi nyom ahụ amataghị ihe banyere alaomajijiji ahụ mere. Ha amatabeghi n'oge a, na mmuozizi ahụ gwara ha okwu, ab́jaworị ikporepụ nkume ahụ. Ndiagha ahụ dara n'ala n'ihì egwu nke mmuozizi a na n'ihì iru ya nke naegbu maramara na uwe ya nke naenwu ọcha, emesia ha wee si n'ebe ahụ agwara ha ka ha naeche nche gbalaga. Ma mmuozizi ahụ mekwara ka o wee ndi nyom ahụ anya, naagwa kwa ha na Jisọs anoghị n'ebe ahụ, n'ihì na O biliwo.

N'irubeisi n'ihè mmuozizi ahụ nyere ha n'iwu, ndi nyom a gara gwa ndi náesouzo Ya fọdurụ n'ihì nke a Pita na Jón b́jara n'ili ahụ wee hụ ihe niile n'onweha. Mgbe nke a gasiri, Jisọs mere ka Meri Magdalini hụ Ya anya. Ọ mataghị Ya na mbụ ma, ebe o chere na ọ bụ onye náalụ ọlụ n'ubi ahụ, ọ juru ya ebe ha bupuru arụ Jisọs. Ọ dī ka ọ dirighi ya mfé ikwere na Jisọs abughị kwa Onye nwurụanwụ ọzọ; ma mgbe Ọ gwara ya okwu, wee kpọọ kwa ya aha, o wee mata nkeoma na ọ bụ eziokwu, o wee kpọ Ya “Rabonai” – nke bụ, Onyeozizi. Matiu gwara anyị na Jisọs zutere ndi nyom ahụ wee kelee ha. Ha wee b́jara jide ukwu Ya abụọ, kpọọ isiala nye Ya.

Baibul kwuru na Jisọs n'obi nke ala” site na mgbe akpogburu Ya, wee rue mgbe O si n'ọnwụ bilie. Ufodu chere na Ọ rídara n'ala ndi nwurụanwụ wee kwusaara ndi ahụ ozioma, bụ ndi biri n'ụwa tutu oge Ijummiri ahụ.

Ebe O biliri n'ụbọchị mbụ nke izu ụbọchị asaa, nke bụ ụbọchị Sunday anyị, ebe mbiliten'ọnwụ nke Onyenweanyi bụ kwa ihe dī òkè mkpa nye okwukwe na nzọpụta, anyị bụ ndi nke Kraist naedebe ụbọchị Onyenweanyi, maobụ ụbọchị mbụ nke izu ụbọchị asaa, ka ọ bụrụ Ụbọchị izuike anyị. Edebeworị ụbọchị nke asaa nime izu dika Ụbọchizuike ebe ọ bụ ụbọchị Chineke debere ka ọ bụrụ ụbọchizuike mgbe O kere ụwa, wee mee kwa ka ọ bụrụ otù nime Iwu O nyere Ụmụ Israel n'Ugwu Sainai.

Anyị nwere ihe pụtara ihè iji kwue na Jisọs kwagidere ụbọchị mbụ nke izu ịbụ ụbọchị agaefe Ya òfufè. Otutu mgbe ka Ọ naab́jakute ndi naesouzo Ya, mgbe ha zukotara n'ụbọchị ahụ. Site n'ib́jakute ha, na n'igozizi

kwa ha, O naeme ka ha mara na Ya naakwagide òfùfè ha naefè Ya n'ùbòchị ahụ. Anyị matakwarara site n'ìhe mnwapụta nke anyị onweanyị, na Ya Onweya kwagidere ùbòchị ahụ, n'ìhi na anyị naecheta ọtụtụ ngozi anyị naenwe ọtụtụ oge O naanọ n'etiti anyị - ọbuná otú ahụ o si náadirị ndị náesouzọ Ya mgbe ha gbakotara nime ụlọ ha, mechibido onweha ụzọ n'ìhi egwù Ndị Ju, maka ifè Ya òfùfè, na itugharị uche maka ùbòchị niile ndị ahụ ha na Ya nọrọ mgbe O naeje ozi Ya.

Eziokwu ahụ bụ na Jisọs nwere arụ dị ebube mgbe O bilisiri n'ọnwu, bụ ìhe edepụtara nkeoma nime ìheomumụ a. O bụ ìheàtù nke ụdị arụ agaenye ụmụ Chineke mgbe ha zara òkù nke mbiliten'ọnwu wee gaa nonyere Onyenweanyị. O nwererị anụarụ na ọkpụkpụ; O rikwara nri, kwue kwa okwu, Ya na ndị naesouzọ Ya kparitakwara ụkà; ma O bjakutekwara ha nime ụlọ nke emechisiri ọnuuzọ ha niile. Mgbe Ya na ha kwuritasiri okwu, ngwangwa, O si n'iru ha puo. Tụkwasi nke a, O matara ìhe bụ échichè na mkparitauka ha mgbe O naanoghị n'etiti ha. Ufodu nime ụdị omume a dī nime Isi Chineke náání ugbu a, ma eleghị anya agaghị enye anyị ha kama ụdị arụ ebube nke Jisọs bụ ụdị nke anyị gaenwe ma anyị nógide n'ikwesị ntụkwasiobi rue ogwugwu.

Jisọs kwuru si, “Mu onwem bu nbilite-n'ọnwu na ndu.” O bughị ìhe siriike n'ebe O nọ ime ka onye nwuruanwu dī ndū ọzọ. O bụ náání inye iwu, o wee dī otú ahụ O kwuru. Ebe anyị nọ maobu ụdị ọnwu anyị nwuru aputaghị ìhe ọ bula: ọbuná ma asi na anyị nwuruanwu chi anyị, maobu na anyị mikpuru nime mmiri wee nwuo, maobu nime oku, maobu na anuohia dogburu anyị. Mgbe Olu ahụ juputara n'ike nke náenye kwa ndū dara si, “Putá n'èzí,” ndī niile nwuruanwu nime ọgbọ niile gaebili iguzo n'iru Ya, bụ onyeikpe nke ụwa niile – onye ọ bula n'usoro nke ya, “ufodu ibá ná ndu ebigh-ebi, ufodu ibá n'ita-uta riri nne na oyi agāsọ ha nke-uku mgbe ebigh-ebi” (Daniel 12:2). Lee, ụdī olileanya dī ebube nke dirī ndī náemerimeri!

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Ònye liri Jisọs mgbe O nwusiri, òlee ebe kwa ka ìli ahụ dī?
2. Ònye doziri arụ Ya maka òlilì Ya, gini ka emere ìji gbochie ka aghara izuru arụ Ya n'ori?
3. Ònye ka amara ikpé banyere mkpogbu akpogburu Jisọs?
4. Ònye nime ndī náesouzọ Jisọs buru ụzọ hū Onyenwe ha mgbe O siri n'ọnwu bilie?
5. Ònye nime ndī ozi buru ụzọ gaa n'ìli ahụ?
6. Òlee ọgbakọ ndī O buru ụzọ gosi onwe Ya, náabughị na nzuzo?
7. Gini mere anyị naeji efé Chineke n'ùbòchị Sunday náabughị n'ùbòchị Saturday?
8. Gini ka Jisọs kwuru banyere ndī náahughị Ya mgbe O bilisiri n'ọnwu, ma otú ọ dī ha wee kwere?
9. Gini mere mbiliten'ọnwu Jisọs jiri buru ìhe dī mkpà nye anyị?
10. Ùbòchị òle ka Jisọs nọrọ n'ụwa mgbe O bilisiri n'ọnwu?